1873. V. évfolyam. 238. szám. Szombat, deczember 6.

Előfizetési árak:
Helyben es postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: *Főpiacz, Vecsey-ház földszint* a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Közelg a végóra.

*** A halál irgalmatlan csontkarjával már bekopogtatott — a városi főispáni intézmény fényes palotájába. Még nehány percz, s akkor — a városi főispánság nincs többé!

Pártunk mindig határozott állást foglalt ez intézménynyel szemben, időről időre hangsulyozta annak felesleges voltát. Akkor az uralkodó párt gunykaczajjal kisérte törekvéseinket.

És az idő nekünk adott igazat!

A képviselőház pénzügyi bizottságának csütörtöki ülésében Széll Kálmán volt ügyérjelölt a városi főispánok fizetésének eltörlését hozta javaslatba, miután azok feleslegeseknek bizonyultak be. Ez által pedig 54 ezer frt megtakaritás eszközölhető.

Őszinte elismeréssel emlitjük fel, hogy ez inditvány lényegileg a bizottságban nem talált ellenzésre. Sőt maga a belügyér is elfogadta azt — elvben, s megigérte, hogy a városi főispánságok eltörlésére vonatkozólag törvényjavaslatot terjeszt a képviselőház elé.

Különös azonban a belügyér azon megjegyzése, hogy — a határőrvidéken és Debreczenben főispánokra szükség van. Legalább is furcsán hangzik Debreczennek s a határőrvidéknek ily egy kalap alá vonása. Szeretjük hinni, hogy a belügyér nem ugy akarta ezt mondani, mint a hogy kiejtette. Mert hiszen csak nem teszi fel Debreczenről, hogy itt oly hazaellenes üzelmek követtessenek el, mint a határőrvidéken. Mi épen ellenkezőleg vélekedünk: ha valahol az országban, itt felesleges a főispánság. Mert hiszen itt minden ember tetőtől talpig — magyar, s az elsőtől az utósó polgárig mindenkit magyar nemzeti szellem leng át. Itt a haza érdekeinek mindenki egyenlően őre. S a magyar kormány hazafias intézkedései itt találnak legbatbatósabb támogatásra. — Nézetünk mellett szól az uj főispáni korszak története. Ez idő alatt nem volt itt a legkisebb baj sem a főispánság miatt, habár e város előbb jött is azon meggyőződésre a főispánságot illetőleg, a mire a kormány és pártja még csak most jutott el. Sőt engedelmeskedtek itt a volt belügyér törvénytelen rendeletének is — a béke kedveért. Miért is a képviselőház aztán adott a városnak elégtételt.

Mi oknál fogva tekintheti tehát a belügyér egyforma szemmel Debreczent s a határőrvidéket, hol örökösen folynak a nemzetellenes izgatások? — azt nem tudjuk.

Általában véve, épen nem látunk okot arra nézve, miért kell csupán Debreczen városában tentartani a főispánságot akkor, midőn — minden városi főispánságot el akarnak törülni?

Bizonyosnak látszik, hogy ez intézmény megsemmisittetik, mert ez a jobboldal köréből, épen Széll Kálmántól s még hozzá Szapári belügyér pártfogása mellett került ki. A pénzügyi bizottság többsége oly alakban fogadta el ez inditványt, hogy nem törli ugyan most a fizetéseket, hanem a bizottsági jelentésben javasolni fogja a háznak a városi főispánságok eltörlésének eszméjét.

Miután a dolgok igy állanak, nem lehet más hátra, minthogy a belügyér sürgősen adja be megigért törvényjavaslatát e tárgyban. E kérdésnél a pártok különben is egyetértenek, s igy nem szükségel a vita sok időt. Más oldalról pedig, az államnak 54 ezer frtja forog kérdésben. A megtakaritásra pedig most van a legnagyobb szükség. Ennélfogva természetes, hogy a főispánságok eltörlését siettetni kell, hogy az 54 ezer frtot már a közelebbi évben megtakarithassuk.

Fel tehát a tettre!

Miért gyámolitnók továbbra is amaz intézményt, melynek czélszerütlen és felesleges voltáról mindannyian meg vagyunk győződve?

Kövesse azért tett a gondolatot!

Az 1873-dik év utósó órája hadd legyen a városi főispánságok végórája is egyszersmind.

— **A képviselőház** osztályai közelebbről üléseztek, a bizottságok is szorgalmasan dolgoztak; ezért nem voltak nyilvános ülések. A pénzügyi bizottság nagyobb mérvü törléseket eszközöl.

— **A baloldali kör** a jogügyi bizottságba Horánszki Nándort, Hammersberg Jenőt és Matolai Etelét jelölte ki.

— **A Deákpártból** szerdán 32-en tanácskoztak. Szóba került itt, hogy ha Széll nem fogadhatná el a tárczát, a kormánynak jelen alakjában szavazzon bizalmat a ház. Erre — nem direkt a bizalmi szavazat ellen — Prileszki szólalt fel s erélyesen követelte, hogy a kormány részletezze, hol szándékozik az annyit emlegetett rendszerváltozást kezdeni, s hogy mindenfelett mondja el: mit tett az önálló magyar nemzeti bank felállitása iránt eddig s mit szándékozik tenni ezután. Csengery ez inditvány ellen kikelt, mert szerinte, „nem lehet igy Szlávyra reá parancsolgatni.“ Hosszabb tanácskozás következett ezután, mely azonban minden végleges eredmény nélkül fejeztetett be.

— **Személyi hirek.** Báró Sennyei kilép a Deákkörből, még nem tudni hova megy? — Lónyai a bankügyről munkát ir, a papiros akarja megoldani azt a kérdést, a mivel miniszter korában semmire sem tudott menni.

— **Somssich Páltól** levelet közölnek a lapok, melyet ő Ghyczyhez intézett. A levél már tulhaladt politikai álláspontot fejteget, s igy bővebben nem terjeszkedhetünk arra ki.

— **Külföldi rövid hirek.** Montpensier Nándor herczeg tegnapelőtt Párisban meghalt. — Az orosz czár és czárné Sz. Pétervárra érkeztek. — A kolera a tengeren is elkezdett pusztitani, sok hajó legénysége veszett már el kolerában. — Az olasz kormány elhatározta, hogy a templomban történt házasságkötést érvénytelennek mondja. A polgári házasságnak meg kell történni; a templomi elmaradhat, de meg is tartathatik a polgári után. — Broglie a franczia nemzetgyülés elé oly törvényjavaslatot terjesztett, hogy mindazon elszasz-lothringiaiak, kik a franczíák mellett nyilatkoztak, anyagi segélyben részesittessenek.

— **Bécs városa** 13 millió forintnyi kölcsönt akar kötni.

Tanügyi levelek a debreczeni ref. tőtanoda köréből.

VI.

A magyar protestáns egyetem felállitása érdekében, — ha ne talán a magyarországi ref. egyházkerületek nem tudnának egyesülni, az egyetemes közérdekért áldozatokat hozni szükkeblüek s féltékenyek lennének, szükség, hogy legalább mégis tegyenek valamit a felsőbb oktatás ügyében és előmozditása czéljából a munkamegosztás elvét követve. — Arról mindegyik egyházkerületnek meg kell győződnie hogy külön-külön, bármelyik egyházkerület a maga erejéből, theologiai, jogi és bölcsészeti akadémiákat, a mai tudománykövetelményeknek megfelelőleg előállitni és fentartani képes nem leend, tehát oszzák meg a teendőket a felsőbb tanügynek, protestáns szellemben és irányban leendő ápolása és mivelése czéljából, oly módon hogy különböző helyeken állitsanak fel jogi és bölcsészeti tanfolyamokat tanárképezdével, s theologiai jól berendezett intézeteket, ekkor legalább nem aggódhatnak a centralisatio veszélyeitől sem, mindegyik egyházkerületnek lehet valamely felsőbb tanintézete. — Ha mindegyik egyházkerület továbbra is ragaszkodik theologiai kollegiuma megtartásához, ezen csak örvendenünk lehet; kivánatos volna azonban, hogy legalább egy helyen valódi theologiai akadémia rendeztetnék be 8—10 tanárral, s nagy nyereség lenne, ha az eképen egyetemi szinvonalra emelt theologiai intézet, a bölcsészeti akadémiával egy helyen nyerne lakozást és elhelyezést.

Azt az áldozatot elengedhetlenül és mulaszthatlanul meg kell hozni — nézetem szerint a magyarhoni ref. egyháznak, hogy egy magasabb szinvonalon álló theologiai intézetet bölcsészeti akadémiával és tanárképezdével egyesült erővel állitson fel s annak lételét biztositsa. — Mert a szabad vizsgálódásra alakuló theologia s a józan irányu bölcsészet mivelése, ez a két jelszó van fölirva a protestantizmus zászlójára, melyet magasan és teljes erővel lobogtatni van hivatva a protestáns egyház. Alapos bölcsészeti tanulmány és képzettség nélkül a protestáns theologia élettelen, „a bölcsészet fáklyával megy elől, világosságot hint a theologia utjára, s a haladást biztositja.“

Ime jeleztem röviden a teendők legnagyobb és legkisebb mérvét, melyet a magyarországi ref. egyházkerületeknek megvalósitaniok és életre hivniok kell, ha a protestáns szellemet és jellemet biztositni akarják iskoláik és az életre nézve, t. i. közös erővel állitsanak elő egy magyar protestáns egyetemet, vagy pedig mindegyik egyházkerület tartson fel egy felsőbb tanintézetet, egyik jogi akadémiát, másik bölcsészetit stb; vagy legalább és legvégső esetben egyesüljenek egy magasabb theologiai intézet, bölcsészeti akadémia és tanárképezde létrehozatalában! — Tenni minden esetben kell valamit, a tétlenség kevéssel ér többet a halálnál! Ez a legfontosabb közös ügye, életkérdése a magyarhoni protestáns egyháznak!

Ha azonban ezen vágyak és remények nem teljesülnének, az egyesülésre nézve semmi tényleges lépések nem tétetvén, mindegyik egyházkerület önmagára hagyatva lesz kénytelen, gondoskodni felsőbb iskoláiról. Legközelebbről mi teendője lesz a tiszántuli ref. egyházkerületnek debreczeni főiskolája átalakitása érdekében és ügyében? megkisértem következő leveleimben röviden fejtegetni.

h. s.

A helyzet.

Tetőponton áll a miniszterválság.

Szlávi el van határozva véglegesen lemondani a kormányelnökségről, erre nézve csak a király lejövetelét várta; ő felsége pedig tegnap reggel már Budára érkezett.

A kormányelnök tegnap előterjesztést is tett a királynak a helyzetről. A kormány egyik közlönye, a „Napló“ tegnap már a királyra bizta az elhatározást a válságügyben, a mi az országgyülés együtt ülésekor furcsa nyilatkozat, de látszik ebből, hogy ez esak az önbizalmatlanság kifejezése.

Jobboldali körökben sokáig foglalkoztak Szlávi marasztásával, de már ott is átlátták, hogy az ő állása tarthatatlan, s erről a pártlapok nyiltan beszélnek.

Széll Kálmánnak pénzügyérré lételét azon körülmény gátolta meg, hogy közte és Szlávi közt elvi különbségek léteztek. Itt tünt ki az is, hogy a kormány kezei már annyira kötve vannak Bécs által, hogy tetszésök szerint nem müködhetnek. (De azért szidják a közjogi ellenzéket, mely épen e körülményt akarja megváltoztatni.) Széllnek önálló nézetei lettek volna, de a kormányon az önállóság nem kivihető már.

Ghyczy Kálmánt ma választották meg Komáromban ismét országgyülési képviselőül s ez sokat változtat a dolgon. Eddig csak erre vártak, hogy döntő lépést tegyenek a válságügyben. Ghyczy holnap már mint képviselő, Budapestre ér. Mik fognak ezután történni? — az még a jövő titka.

Tisza Kálmán ma szándékozott interpellálni a képviselőház ülésén a kormányelnököt a válság ügyében. Mint a helyzetből látszik, erre nézve még határozott választ alig kaphatott.

A Csávolszki-töredék a jövő hóban már meginditja napilapját, melynek czime: „**Baloldal**“ lesz; alakja olyan lesz, mint az Ellenőré volt kezdetben, előfizetési ára egész évre csak 16 frt. — Szerkesztő Csávolszki Lajos, külmunkatársak Mocsári Lajos, Péteri Károly, Ugron Gábor és Simonyi Ernő lesznek. Simonyival ugyan még folyamatban van az alkudozás. Belmunkatárs: Mezei, ki — mint az ellenvéleményü „Reform“ is elismeri, az „Ellenőr“ jelesebb vezérczikkeit irta.

A 48-as párt nevében Kállai Ödön és Körmendi Sándor nyilatkoznak, hogy a párt kebelében semmiféle szakadás nincs, s a „Magyar Ujság“ a párt közlönye. E nyilatkozat erejét gyengiti ama hir, hogy Simonyi E. a párt vezére a Csávolszki-árnyalathoz akar csatlakozni.

Tarnóczy Gusztáv kilépett a jobboldali körből.

A Tiszapártból állitólag Ghyczyhez pártoltak közül ez ideig Domahidy István, Horn Ede, Horánszki és Toth Kálmán nyilatkoztak, hogy ők amaz uj párt alakulásáról mitsem tudnak.

Érdekes, hogy Szlávi tegnap volt egy éves kormányelnök.

— **200 arany Kossuthnak.** Hajdu Imre, ki nem rég hunyt el Turkeviben, végrendeletének egy pontjában a következőket irta meg: „Azon tisztelet s nagyrabecsülésnél fogva, melylyel a polgári erények, elvhüség s tántorithatlan hazafi érzelmek iránt viseltetem, szabadságot veszek magamnak remélni, hogy tisztelt, most már öreg kortársam Kossuth Lajos, babár én csak hozzá közel viszonyban és ismeretségben nem álló tisztelői közé tartozom, nem fogja visszautasitani, ha iránta való belső vonzalmamnak és rokonszenvemnek némi tényleges jelét és jelvényét adni azon hitben, sőt tudatban óhajtom, miként én ezen tettem által több millió igaz magyar polgártársam rokonérzelmét is fejezem ki. Meghagyom ennélfogva általános örökösöm Hajdu Ignácz öcsémnek, hogy fentebb jelzett érzelmeim kifejezése mellett, Kossuth Lajos nagy hazánkfiának, vagy ha ő engem tul nem élne, legidősb fiutódjának kétszáz darab aranyat, vagy belátása szerint ezzel fölérő értékes emléket nevemben felajánljon és kézhez szolgáltasson“. Hajdu Ignácz teljesité is kötelességét. Kossuth válaszában kijelenté, hogy ő ugyan élő embertől semmit el nem fogad, de egy halottnak kegyeleti ajándékát nem utasithatja vissza.

Királyi kegyelem.

Kedves dr. Pauler! Szivem sugalmát követve, uralkodásom 25-dik évforduló napján Magyarországom azon lakóiról is kivántam megemlékezni, kik vétkes cselekmények folytán a fenyitő igazság sulya alá estek.

Ennek folytán mindazon egyének, kik Magyarországban a fenyitő időpontig egyedül felségsértés büntényе vagy uralkodó-házam tagjainak megsértése miatt elitéltettek: ebbeli, még ki nem állott büntetésöket elengedvén, egyszersmind elrendelem, hogy ilynemü, az emlitett nap előtt elkövetett bünténye miatt bünvádi eljárás ne indittassék, a még e napon ily bünös cselekvények folytán tárgyalás alatt álló bünperek pedig hivatalból és feltétlenül megszüntettessenek.

Megbizom önt, hogy e kegyelmi tény foganatositása iránt a kellő intézkedéseket haladéktalanul rendelje el, s továbbá figyelmet érdemlő oly egyénekre nézve, kik a mondott napig Magyarországomban másnemü vétkes cselekvények miatt büntetésre itéltettek, a büntetés elengedése iránti javaslatait lehető legrövidebb idő alatt hozzám felterjessze.

E javaslatok csak oly egyénekre alkalmazandók, kik azelőtt büntény miatt elitélve nem lettek, magukat csak vétkes gondolatlanság, nyomasztó inség, vagy szenvedélyük pillanatnyi kitörése által engedték a büntető törvénybe ütköző cselekvényre ragadtatni, — az utóbbi két esetben büntetési idejök jelentékeny részét már kiállották — s kinek megkegyelmeztetése szükséget szenvedő s ártatlan családtagjaikra való tekintettel különösen kivánatosnak látszik.

Kelt Bécsben, 1873. évi decz. hó 2-án.

Ferencz József, s. k.
Dr. Pauler Tivadar, s. k.

— **Emlék helyreállitása.** A király negyedszázados uralkodása jubilaeuma alkalmából — megengedte, hogy a budavári plébánia templom helyreállitása a Mátyás-torony kijavitásával megkezdessék s e czélra a közelebbi 3 év alatt megürülendő papi javak jövedelméből 100,000 frtot adományoz.

Debreczen, decz. 5.

Elvész az én népem, mivelhogy tudomány nélkül vagyon, ezt olvassuk a szentirásban; ezen aggódnak, ezen bajon akarnak segiteni mindenütt a népet vezető kormányok, mert belátják, hogy a tudomány hatalom. A magyar kormány is megtette a maga intézkedéseit; meghozatta még 1868-ban a népiskolai közoktatást tárgyazó XXXVIII. törvényczikket, melyet nem bir végrehajtani, mert nincs rá pénze: országgyülési tárgyalás alatt vannak épen most a középtanodai és főtanodai oktatásról szóló törvényjavaslatok, oly fényüzéssel kidolgozva, hogy ha ezen törvényjavaslatok ily alakban megszavaztatnak, annyit nyerünk vele, hogy megsemmisittetnek ugyan a felekezeti közép és felsőbb tanintézetek, de az állam sem lesz ám képes azok helyett ujakat állitani; meg lesz a sok pompás iskolai törvény, de nem lehet végrehajtani, csak azért, mert nincs pénzünk, azonban ez se baj! a közoktatási miniszter törvénybe akarja igtattatni, hogy a mely iskolában annyi tanár nincs, mint a menynyit a legrendezettebb pénzviszonyu államokban látott, s a hol a tanárok ugy nincsenek dijazva, hogy e tekintetben még a gazdag államoknak is nagyrészét tulszárnyalhassuk; a hol egy tanuló számára két annyi négyszögmértéknyi hely nem jut, mint magában az iskolákra legtöbbet áldozó porosz államban, — az olyan iskola bezárattassék! Igaz, hogy a kormány a hazánkban rémületes nagy számmal hiányzó elemi iskolákat sem képes felállitani, a polgári iskolákról pedig még csak ábrándozni sem lehet; az is igaz, hogy a felekezeti iskolák az állam czéljait a közmivelődés terén nagyban előmozditják, a nélkül, hogy az államtól csak egy fillért is kapnának vagy

TÁRCZA.

„VÉSZMADÁR.“

— Regény a tengerészéletből, három kötetben. —

Irta a „Rockingham“ szerzője.

Forditotta **Kompolthy Tivadar.**

Első kötet. — VIII. rész.

(23-ik folytatás.)

Néhány percz mult el s az idegen hajó ezalatt többször kerülte meg a „Thames“-t, mint a tigris, mely áldozatára akar rohanni. A födélzeten mindkét hajón alig egy-két ember volt látható. A többi a födélzeten feküdt. Az ágyuk megvoltak töltve s lövésre készen tartva. Mr. Turnbull, teleskoppal kezében föl s alá kuszott a fedélzeten, vizsgálgatva az ellenhajót, mely mind hátrább sietett a „Thames“ mögé. A távolság a két hajó közt mind nagyobb lett. A rablóhajó megijedt.

A felindulás s az izgatottság igen nagy volt a hajón. Mr. Chartres, ki különben is gyönge testalkatu volt, ágyban fekvő beteg lett a kiállott veszély után. Darcie asszony szintén beteggé lett, midőn tudtára esett, hogy már a Mozambique-csatornában vannak. A többi utazó hasonló kedélyállapotban volt. Látva, hogy nejeik, gyermekeik félnek, ők is lehangoltattak. Minden védelmi eszközt használható állapotba tettek. Az ágyukat megvizsgálták s megtöltötték ujra. A fedélzet is védelmi állapotba helyeztetett. Kisebb hordókba ivóviz és élelem rakatott el, hogy menekülés esetén kéznél legyen minden. A mentő csolnakokba viz öntetett, hogy a nap heve által támadt rések beforrjanak.

E védelmi munkálatoknál, melyek a legnehezebb küzdelemre engedének következtetni, mr. Chartres lemondott tétlen restségéről s szokatlan hévvel dolgozott mindenütt, hol szükség volt rá.

— Kapitány ur, — szólt mr. Chartres — midőn a födélzeten hoszabb tanakodás után eredményre nem juthattak — nem volna-e czélszerü, ha mi nem a csatorna közepén, de afrikai partjain hajóznánk. Tudom, hogy a hajók szeretik a partokat kikerülni s én ép azért hiszem, hogy a kalózok hajója is a közepen fog tova vitorlázni. Igy kikerülhetnők a kalózokat.

A két tiszt tanácskozásra hivatott össze a kapitány kajütte-jébe.

A térképek kiterittettek s a hajó tisztei számitani kezdének rajta. Ugy találták, hogy a part mellett a hajózás sok veszélylyel lenne összekötve. Chartres mindamellett azon volt, hogy a part mellett haladjanak s indokolta e nézetet azzal, hogy a rablók Madagaskarból szállitják élelmöket s igy bizonyos, hogy a csatorna közepén kell velök találkozniok.

Végre Timmius kapitány is engedett s a hajó azonnal a part felé vette irányát. Az utasok a fegyverforgatásban kezdék magukat gyakorolni, hogy esetleges megtámadtatás őket készen találja. Darcie asszony, ki mind erről értesitve lön, több bátorságot érzett magában s a kapitánynak kifejezte hálás köszönetét.

IX. rész.

Térjünk a „Vészmadár“-hoz.

Napkeltekor a hajó árboczáról nem lehete észrevenni egyetlen hajót sem a láthatárban, daczára annak, hogy Daunton kapitány és Herbert a leglelkiismeretesebben végzék óva vigyázó kötelességeiket. Még most sem tudták, hogy a „Thames“ előttük vagy utánnuk hajóz-e. Legvalószinübbnek tetszett előttük, hogy a „Thames“ utánuk van.

— Én azt hiszem, Sir, — fordult most Herbert a kapitányhoz — hogy Manoelnek igaza lehet, midőn azt mondja, hogy a kalózokat a csatorna közepén fogjuk találhatni, Bembatooka, Madagaskar és Guerinba közt. S igy az ön terve, hogy t. i. nappal egyik parttól a másikig hajózzunk, éjjel pedig a csatorna közepén maradjunk veszteg, a legtöbb kilátást nyujt nekünk arra, hogy a kalózokat fel fogjuk találni. E tervet megtartva, lehetetlenségnek tartom továbbá azt is, hogy a „Thames“-t s az azt kisérő „Liffey“-t utban ne találnók délen, mert ők bizonyára nyugaton képzelik a kalózokat, a mi valószinü is s igy a déli irányt veheték föl. A legközelebbi 24 órára tehát tudjuk, mi kötelességünk van; addig fordulhat a koczka. Mit én bánom, jobbra-e vagy balra. A „Thames“, vagy a kalózok. Mindegy; de valamelyikre rá kell találnunk.

— Örülök rajta, hogy ön igy egyet ért velem, Herbert ur, — felelé Daunton kapitány — sokkal könnyebb a felelősség terhe, ha az kettő közt van megosztva. De hallgassuk ki még egyszer Manoelt, a kisebb kalózhajó iránt. Rólszemről nem hiszem, hogy elég bátorsága volna ahoz, hogy a két angol hajót egy maga meg merje támadni, kivált hogy mindkét hajó ágyukkal is fel van fegyverezve.

— Bár igy volna, de ne adja az ég, hogy csalódjunk. De im, itt van Manoel.

— Nos, Manoel, — kérdé a kapitány, — mily nagy volt ama Schooner, mely az önök brigg-ét megtámadta? Hogy volt felfegyverkezve? Mennyi legénysége volt?

— A rabló hajó nem lehete több, mint 100 s egynehány tonnányi nagyságu. A középfödélzeten hosszu óriáságyu állt, mely igy fordult meg ni, ha valaki akarta, (ezzel Manoel sarkán villámgyorsan egyet fordult.) A hajóord és far tele volt rakva kisebb ágyuval. Fegyveres rabló több volt rajt', mint 100; hosszu késeik voltak s azokkal mészárolták legénységünket.

— Tiszteik milyenek voltak?

— Azt hiszem feketék. Egy kettőről ezt bizonyosan tudom. Egyébiránt piszkos volt mind. Mindenféle nyelven hallottam őket beszélni. Volt köztük egy óriási testalkatu gazember. Ettől mindenki félt. Nem hiszem, hogy fekete lett volna. Mindannyian egyformán voltak öltözve s egyformán voltak piszkosak. Azt az óriás gazembert Cacafogo-nak nevezék. Ez pisztolyokat hordott övében és zsebeiben. Ő pisztolyával arczomba czélozott s irtózatos gunnyal röhögött . . . . . aztán visszadugta pisztolyát zsebébe. Mikor hü portugallainkat mészárolták vérebei, akkor is kaczagott. Óh, kapitány ur, az a röhögés rémitő.

— Lőfegyvere mindnek volt?

— Némelyiknek puskája, némelyiknek pisztolya, de mindeniknek volt kése.

— Mennyi ideig volt ön fogva a kalóz hajón.

— Három igen nagyon hosszu napig, signor. Az első napon lemészárolták legénységünknek felét, mint mondák azért, mert mi rájok löttünk a támadás alkalmával. Egy bárddal lecsapták fejeiket. Cacafogo mellettük állt s röhögött. A többi is röhögött. Második nap semmit se tettek; csak vitorláztunk nyilsebesen, czéltalan erre-arra; valószinüleg zsákmány után. A harmadik nap lerészegedett valamennyi; káromkodtak s a legnagyobb skandalumokat csinálták. Egy fekete rabló oda ment egy portugalli társamhoz s azt leszurta. Egy más portugalli elvette tőle a véres kést s leszurta őt. Ekkor minden rabló késéhez kapott s a portugallokat lemészárolták mind. Ekkor jött Cacafogo s egy nagy fegyver agyával összevissza törte fejemet. Midőn föleszméltem, a portugallok holt testei már a tengerbe dobattak s Cacafogo megesküdött, hogy engem a kormányzóhoz, fenyegető levéllel küld. Ugy történt s most itt vagyok.

(Folyt. következik.)

követeinének: de azért halad tovább az elmélet utján, akármit eredményezzen a gyakorlat. Ha világosság nem lesz, sőt ha nagyobb lesz ezentul a sötétség, mint eddig volt is, annak a kormány nem lesz oka; azt csak nem engedheti meg, hogy a ki viaszgyertyával nem világíthat, fagygyugyertyával is világíthasson. Kenyerünk sincs, és oda vagyunk utasitva, hogy együnk kalácsot; azaz: szerény alakban sem tudunk elegendő iskolát tartani, s a kormány azt mondja, hogy ha fényüzéssel nem rendezhetjük be iskoláinkat, ne tartsunk semmit.

Ezeket mi mind igen szépen és hangzatosan el tudjuk mondani, de a magunk mulasztásairól nagy bölcsen hallgatunk. Lapunk azonban mindenkor kötelességének tartotta a hibát, — akár honnan jö, — megróvni, s a jót, — akár honnan jö, — elismerni. Épen azért méltó elismeréssel szólott mindenkor a kormánynak azon üdvös intézkedéséről, hogy a felnöttek oktatását minden nagyobb városban s igy nálunk is életbeléptette; de viszont sajnálatunkat kell kijelentenünk a felett, hogy városi hatóságunk a kormányt ezen üdvös intézkedésében nem támogatta eléggé. Az irni és olvasni nem tudók tanitására utczai tanitóink közül többen vállalkoztak ugyan, de a miatt, hogy a lakosság nem volt kellőleg és idejében buzditva, a három iskolában mindössze talán 26-an jelentkeztek, s a tanitóknak még a világitást is a maguk költségén kelle kiállitniok. A gymnásium és reáliskola tanárai közül is nyolczan vállalkoztak a 16 évet betöltött s elemi iskolákat végzett felnőttek oktatására, s még nov. 25-én felkérték a polgármestert, hogy erről a lakosságot falragaszokban értesitse, mert nov. 30-án megkezdik az előadást. Meg is kezdették, de hallgatóság csak azon müveltebb körökből jelentkezett, mely a lapokat olvassa, miután falragaszokban későn értesitették a közönség. A kormány fizeti a tanitókat és tanárokat, de magunk még azt is elresteljük, hogy a közönséget az előadásokra nehány falragaszban figyelmeztessük.

Ha azonban nem átallottuk kimondani a vádat a kormányra és a városi hatóságra, legyünk egészen nyiltak, és mondjuk ki magunkra is.

Van Debreczennek két kaszinója, s melyik tett valaha csak egy lépést is, hogy kebelében tudományos felolvasások vagy előadások tartassanak? Pedig bizony csak a város kebelében létező számos tanintézet tanárai közt is többen vannak, a kik ha erre felszólittatnának, azt nagyon szivesen megtennék, s a tanulni szerető, vagy legalább nemesebb élvezetre vágyó közönségnek a téli hosszu unalmas estéket kellemetessé tehetnék. És pedig nekünk, magyaroknak, még nagyon sokat kellene tanulnunk, mert már bejsmerhettük, s be is ismerjük, hogy a tudomány hatalom.

Pedzi.

Budapestről.

— Az irók és müvészek egyiete tegnapelőtt (4-én) este 8 órakor estélyt rendezett. A müsorban ott látjuk Jókainé, Benza Ida, Blaháné, Balázsné, Lendvay Márton, Odri és Neville (amerikai szinész hazánkfia) neveit, mint szereplőket. Ott volt Haynald, Hatala, s több főpap. Jókai Mór „Sokat látni nem jó“ czimü humoreszkét Vizvári Gyula a nemzeti szinház e kedves komikusa olvasta fel és sok tapsot aratott. Jókainé Petőfi „Utolsó alamizsná“-ját szavalta. A közönség számos tapssal jutalmazta őt is. Neville Mór Poe Edgar „Holló“-ját szavalta el angolul. A hosszu vers végsorait ismételnie kelle, oly nagyon tetszett. Benza Ida -- Nagyné a „Traviata“-ból énekelt a közönség lelkes éljenzései közt. A müvészi estélyt lakoma követé. Pohárcsengés elég volt, „de toaszt egy sem követtetett el.“ Hauk Minnae k. a. a nemz. szinház e bájoló kedves vendége hizelgő levélben köszöné meg a meghivást, de el nem fogadhatá, mert az este a nemz. szinháznál el volt foglalva. Két hét mulva ismét estélyt tart az irók és müvészek egylete.

— **A budapesti hajóhid** érdekében, melyet az osztrákok 1849. ápr. 23. éjjelén felgyujtottak, Budapest város kártérités iránt már régebben az osztrák hadi pénztárhoz fordult. Ez a hid tervrajzát kérte akkor. A város Polgár községi tanácsnokok bizta meg az ügy tovább vezetésével. Ez azonban az ügyiratokat 4 éven át tartotta iróasztalában; mig végre a községtanács közelebbi ülésében Petrovitsot bizta meg, hogy tegye meg a szükséges lépéseket. A kártérités fejébe követelt összeg 80.000 frt o. é., mit az osztrákok Budapest városnak tartoznak fizetni.

UJDONSÁGOK.

* **A nőegylet** folyó hó 7-én, azaz vasárnap délután 3 órakor a városháza nagy termében választmányi gyülést tart, melyre felhivjuk az illető tagok figyelmét.

* **Muzeum-egylet.** — Baranyi Ágoston ur, micskei birtokos és országgyülési képviselő, Komlóssy Miklós ur által három darab becses régiséget küldött hozzám a muzeumegylet számára, egyike egy csinos brilliántos hölgyóra, a hátlapon egy már a kopás által felösmerhetlenné vált arczképpel, mely arczkép briliánt keretben van, felette egy császári korona hasonlóan brilliántból. Csak annyi van róla bejelentve, hogy valaha a Domokos Lajosnéé volt, de az nincs megmondva, hogy melyiké. Én azt gyanitom, hogy még az első Domokos Lajosnéé lehetett, s az arczkép alkalmasint a Mária Teréziáé. A másik egy bronz csákánynak fele része, s a harmadik egy még eddig csak egyetlenegy példányban ismert köszerszamnak fél darabja, — mindkettő Micskén találtatott valami ásatás alkalmával, de a körülményekről még nem vagyok értesitve, mind a három darab ki lesz téve közszemlére vasárnap 10—12 óráig a főiskolai muzeumban. — Kovács János m. k.

* **Szinház.** Holnap, vasárnap adatik: „Parlagi Jancsi“, népszinmü dalokkal, 3 felv. A czimszerepet Bogyó játsza. Szerepelnek még benne: Horváthné (Rózsi), Lukácsiné (Széppatakiné). Ez est sok élvezetet igér.

* **A ref. egyháztanács** holnap (decz. 7-) délelőtt 10 órakor a szokott helyen ülést tart. Tárgyak: küldöttségi jelentés a Rákóczy-harang tárgyában s több folyó ügy.

* **Meghivás.** A muzeumban a mult vasárnap megkezdett népszerü előadásomat holnap, azaz vasárnap d. u. 2—4 óráig ismét folytatni fogom. Előadásom tárgya lesz: az ember más állatokhoz való viszonyában a geologia adatai után. A tudomány iránt érdekkel viseltető mivelt közönséget ezen előadásra s egyszersmind ennek minden vasárnap ugyanezen időben megtartandó rendszeres folytatására való részvételre tisztelettel meghivom. Kovács János.

* **Esküvő.** Dr. Plathy Adorján ma tartá esküvőjét szépeink egyikével, Bay Georgine kisasszonynyal. — Legyen áldás az ifju pár frigyén!

* **A nőtlen emberek tánczestélye.** Tegnap este gyuladt ki a ház, s ma reggel 7 órakor hamvadt el az utósó szikra. A nőtlen emberek, kik jelen alkalommal a már többször megkisérlett, de mindannyiszor hajótörést szenvedett — egyszerüség elveit ujolag — és pedig mint láttuk, szokatlan energiával tüzték zászlajukra, sokkal szebb és diszesebb közönséget varázsoltak a széchenyi-utczai uj táncztermébe, mint azt várni lehetett. — Az estélyen megjelent hölgyek között volt ott egy kis töredék, melynek tagjai büszkén lépdeltek selyem köntöseikben. Nem gondolták meg az illető hölgyek, hogy a meglevő természetes szépség s az üde fiatalság bájaihoz legjobban illik az egyszerüség; ha pedig szépség és bájak hiányoznak, — akkor hiába rakjuk magunkra Darius, — de még lady Dudley kinguncra Darius, — de még lady Dudley kingunkra Darius, — de még lady Dudley kincseit is! A Fehérló táncztermének veszélyes vetélytársa a Jónász széchenyi-utczai uj táncztermében, — mely tekintve mindenelőtt, hogy földszinten van, továbbá nagyságát és mellékhelyiségeit, — amannál sokkal is kényelmesebb. Azonban már tavaly is figyelmeztettük Jónászt, hogy, ha a közönség kényelme szivén fekszik, ne kiméljen egy kis áldozatot s rendezze be helyiségét a czélnak megfelelőleg s oszlassa el a hiányokat. — Igy például, hogy termében szükség esetén bált is lehessen tartani s ne esak szükebb körü estélyeket; a tánczteremmel egyesitse a jelenleg ebédlőnek használt terem felerészét is, s a középen alkalmazzon félkör alakban helyet a zenekarnak, hogy igy mind a két részre szólhasson a zene; az étkezéshez pedig rendezzen be más termeket. — Különben, a mi a konyha jóságát illeti, az ellen, — a borsos árakat kivéve, — nem lehet hátrább, selyem tunikás és csokros társnőikénél. — A füzértánez szintén hódolva ezen estély jellegének, a legegyszerübb volt, az eddigelé szokásos végnélküli jelvényes alakitások helyét egyletünket anyagilag gyámolitani szivesked jenek. A szives adományokat, köszönettel fogadja, és hirlapilag nyugtázza Kovács Károly egyleti elnök. (Lakása N.-péterfia 977.) Kelt Debreczen, 1873. decz. 6-án. A gazdászati s.-egylet decz. 3-án tartott választmányi gyüléséből Kovács Károly, egyleti elnök. Grechenek Béla, egyleti jegyző.

* **Egy kis tévedés.** Papler J. kereskedő (nagycsapóutcza sarkán) nem bukott meg, mint ez lapunk mult számában állott, hanem eladta kereskedését, s ügyei a legjobb lábon állanak, mit az igazság érdekében jelzünk.

* **A polgári failletménynek** a belső rózsebiztosoktól való kiváltása a városházánál, az eddigi helyen a nagy tanácsterem melletti kis lépcsőszobában decz. hó 9-én, azaz hétfőn reggel kezdetét veendi, melyről azon figyelmeztetéssel értesittetik a lakosság, hogy a megtolulás elkerülése szempontjából siessen failletményét kiváltani s jogosultságát igazoló adókönyvét magával vinni.

* **Gázfogyasztóknak.** Holnap, vasárnap d. u. 2 órától ½4-ig hatósági gázvizsgálat tartatik, minélfogva kéretnek a gázfogyasztók, hogy a nevezett időben gázórájukat zárva tartsák.

* **Irott lap** jelen meg ujévtől kezdve, a debreczeni könyvnyomdászok körében, kizárólag egyleti tagok számára. A lap az „önképző egylet“-é s „Önképző“ czimet visel. Mutatványszáma a jövő héten jelen meg. Csak örömünket fejezhetjük ki a kultura haladása jelzőinek ily nemes buzgalma fölött.

* **Az ónas idők** itt vannak s némely háztulajdonos jónak látta ellenszegülni a hatósági rendeletnek, hogy ilyenkor a ház elejét be kell hinteni homokkal, földdel vagy hamuval. Az ily mulasztásból sok szerencsétlenség származhat. Figyelmeztetjük az illető utczabiztosokat, hogy az ily engedetlenkedő háztulajdonosok neveit irja össze s büntetés végett a rendőrségnek adja át. Tegnap virradóra egy asszony a mányi-berekutczán megsiklott s kificzamodott egyik lábbokája. Ma reggel hét óra tájban széchényi-utczán egy iskolás gyermek esett el s feje beszakadt.

* **Igazitás.** Lapunk 236-ik számában a nyilttéri rovatban emlitett s László Józsefné Mikó Mária örököseitől, mint alperesektől lefoglalt martinkai szőlő nem 60, hanem 120 ftra becsültetett.

Délutáni posta.

— Koaliczionalis miniszteriumról rebesgetik a hirt. Elnök volna: gr. Péchy Manó, tagok: Ghyczy (pénzügy) Tisza K. (belü.) stb. A másik hirigy szól: alakul Ghyczy-Gorovekormány; Lónyai vinné a pénzügyet, Csengeri A. közoktatásügyér. Holnapra döntő lépéseket várnak. Ghyczyt a baloldalról 25-en, jobbról 20-an követik.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:
OLAH KAROLY.
Főmunkatárs:
SZATMARI KAROLY.

HIRDETÉSEK.

Karacsoni és ujévi ajándékok.

Gazdag választék:
Chiffon ingek,
Len ingek
Rumburgi ingek,
Oxford ingek
Karton és
Creton ingek
Mindennemü téli ingek és nadrágok.
MAGYAR
és
német lábravalók.

Egy hosszu téli kabát 18 frt és felebb.
Egy kurta téli kabát 14 frt és felebb.
Egy téli öltöny 15 ft és f.

A
férfi divatterem
Czegléduteza 2. sz. a.
Ajánlja
a n. é. közönségnek
következő czikkeket:

Különös figyelemre mító:
kétféle ujdivatu
magyar kalap.

Gazdag választék:
Selyem és nemez
KALAPOK,
Legujabb divatu
Nyakkendők,
Gallérok és kézelők
Valódi franczia
női és férfi
keztyük,
Illatszerek,
Mindennemü
uti eszközök.
520

Arverési hirdetmény.

A h.-hadházi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnak f. évi 876/1873. t. k. sz. végzése folytán közhirré tétetik, miszerint Csóka Sámuel debreczeni lakos felperesnek László Józsefné Mikó Mária örökösei debreczeni lakosok s alperesek ellen 38 frt 33 kr tőke s járuléka iránti végrehajtási ügyében az alperesektől lefoglalt 120 frtra becsült, s a sámsomi 934 sz. telekjegyzőkönyvben foglalt 1493. h. r. szám alatti martinkai szőllő fele része az 1873. évi **decz. hó 15 dik** napján d. e. 10 órakor Sámsom község házánál nyilvános árverés alá fog bocsáttatni.

Árverelni szándékozók tartoznak a becsár 10 százalékát az árverelő végrehajtó biró kezéhez letenni, vevő a vételárt egészben a leütéskor tartozik lefizetni. A többi árverelési feltételek az alólirt kir. járásbiróság telekkönyvi hivatalában, s az árveréssel megbizott birósági végrehajtó Bódogh Zsigmondnál megtekinthetők.

Egyszersmind felhivatnak mindazok, kik az elárverelendő fent körülirt ingatlanra tulajdoni igényt érvényesithetni vélnek — annak törvény értelmében érvényesitésére.

Kelt a h. hadházi kir. járásbiróság 1873 nov. 6-ik napján tartott üléséből.

Margitai Sándor
jegyző.

723 2—3

Little Wanzer

legczélszerübbnek bizonyult

kettős tüzött-öltésü amerikai kézi varrógépek,

melyek kézzel vagy lábbal egyiránt hajthatók.

E gépek nagyszerü szerkezetöknél fogva igen könnyen kezelhetők, s meghibázásnak kitéve nincsenek. Czélszerüségöket bizonyitja az is: hogy N.-Britanniában 50,000 darabnál több vétetett meg családi használatra.

A közoktatásügyi bizottság Irlandban „Little Wanzer“ gépét legjobbnak nyilvánitván, 7000 iskolában választotta tanitási varrógépül.

Wanzer R. M. és társa,
kizárólagos szab. gyárosok Hamilton, Ontarió-Canada
AMERIKÁBAN.

446 23—

Debreczen és környéke részére a „Little-Wanzer“ nevü varrógépek eladását **Jerny Kálmán** ur vette át, ki is használati utasitással irásban vagy szóval, készséggel és ingyen szolgál.

Árudája: Debreczenben, főpiacz Csanak-féle házban.

Arverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó a polg. tk. 403. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a debreczeni királyi járásbiróság 10.296. számu végzése által Antalfy Lajos ellen, Kiss Sándor részére 1500 afrt követelés végett elrendelt biztositási végrehajtás folytán biróilag lefoglalt, s 3077 afrtra becsült zseb- és fali órák, házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladandók, minek a helyszinén, vagyis alperesnek a városház alatti boltjában leendő eszközlésére határidőül 1873 dik évi **deczember hó 15-dik** napjának délelőtti 9 órája kitüzetett, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel meghivatnak: hogy az érdeklett ingóságok emez árverésen, a polg. tk. rdtt. 406. §-a szerint, szükség esetében becsaron alul is eladatni fognak.

Kelt Debreczenben 1873. évi november hó 28. napján.

Várady Imre.
kiküldött bir. végrehajtó.

722 3—3

Arverési hirdetés.

Vagyonbukott Eibisch Gyula csődtömegéhez tartozó összes bolti füszer és vegyes czikkek és felszerelvények, a csőd megnyilta előtt foglaltató hitelezőnek beleegyezése s a csőd választmány határozata folytán, alólirott által folyó **decz. hó 8-dik napján** hétfőn reggeli 9 órakor kezdve, s szükség esetén következő napokon is folytatva, — a helyszinén Bignió János ur hatvanutczai házánál tartandó árverésen, azonnali készpénzfizetés mellett, elfognak adatni. Ezen árverésre a venni szándékozók tisztelettel meghivatnak.

Debreczen, 1873. decz. 3.

Mayer Emil,
tömeggondnok.

728 3—3

Eladó tüzifa.

A debreczeni vasut pályaudvarán nagy mennyiségü száraz bikfa ölenként 13 frt 50 krral eladó. Értekezhetni a tulajdonos

729 2—3 **Friedman Fülöppel.**

Tölgyfa.

Kitünő minőségü vastag, közte 4 láb hosszu hasitványokban felvágva, kapható épületfa raktáromban az asztalos társulat mellett, — varga kert elején 12 ftjával ölét ott átvéve, házhoz szálllitva 13 forintért.

Debreczen, 1873. decz. havában.

732 1—3 **Feischl Fülöp.**

Arverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék f. e. augusztus 3. 10440. és 10441. V. számok alatt kelt meghagyása s a budapesti kir. kereskedelmi és váltó törvényszék 80533 és 80635 számok alatti megkeresése következtében Eibenschücz Sándor javára Eibenschücz D. budapesti ruha kereskedő ellen, két rendbeli összesen 12805 frt. s járulékai erejéig biztositási végrehajtás folytán lefoglalt, s 2065 ft 25 krra becsült téli, tavaszi, és őszi férfi kész ruhákból álló ingóságok f. é. november hó 24 17650/1873. V sz. a. kelt végzés folytán árverésen eladandók, melynek Széchényiutcza végén Feischl Fülöp házánál levő raktárban leendő eszközlésére határidőül f. é. deczember hó 8ik napjának d. e. 10 órája kitüzetett.

Melyhez a venni szándékozók ezennel oly kijelentéssel hivatnak meg, hogy az emlitett ingóságok emez árverésen becsáron is alól készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Kelt Debreczenben 1873. november hó 28-ik napján.

Vetéssy Mihály
bir. végrehajtó.

724 3—3

Önkéntes árverés.

Debreczenből végkép elköltözés miatt, piacztutczán 1828-ik sz. a. Dragotháéle ház 1-ső emeletében, uj karban levő házi butorok és egyéb ingóságok, folyó **decz. hó 8 án reggeli 9 órakor** kezdendő önkéntes árverésen, készpénzfizetés mellett el fognak adatni; mire a t. cz. közönség illően meghivatik a tulajdonos által.

713. 2—2

Házutáni föld bérbeadási hirdetmény.

A miklósutczai 1926. szám a. ház után eső ondódi 2 nyilasnyi föld minden órán bérbe kiadó. — Értekezhetni iránta tulajdonos Reiss Dáviddal nagyujutczán 1706. sz. a.

720. 3—3

Debreczen, 1873. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában.

1873. V. évfolyam

Előfizetési árak:
Helyben es postan küldve.
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény *Főpiacz, Vecsey-ház földszint* a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébként a postahivatalok utján.

Ghyczy Kálmán.

*** Politikai életünk zürzavaros e név az, melyre mindenki tekint közjogi ellenzék ez egykori derék rére vár a feladat, hogy sanyaru tünkből kiszabaditson.

Ghyczy Kálmán a mai naptól a képviselőháznak ismét tagja. Ko városa egyhangulag választá őt m Jól tudjuk, nem az elv, hanem mély győzelme ez. Ghyczy — jobboldali lapok is elismerik — e a Deákpárt álláspontjára helyez Igy ha az elv győzelméül teki ujra megválasztását, azon parán sebbségnek kellett volna őt meg tani, kik ellene voltak akkor, mint az ellenzék vezére tiszteltete választói bizalmával. A személy megtisztelve.

A jobboldalnak — nem tagad — rendkivüli előnyére szolgál G Kálmán. Ez a párt már odáig j az országot, hogy önmaga nem tu többé segiteni. Megváltó gyanánt meg azért köztük a férfiu az ellen ból, hogy mentse meg őket s az got a szégyentől, a bukástól. Ha G még vár, akkor valószinüleg, az el nek kellett volna már azóta előtte hódolni.

A régóta tartó miniszterválság már a vége felé jár, vagy talán, sorok napvilágot látnak, már meg datott az. S ugy lehet, holnap Komárom város képviselőjét ott t — a kormányelnöki székben.

Ghyczy választóinak adott be a nagy férfiu uj programmjául tek jük. E beszédnek még csak vázl merjük. Ő a pénzügyi bajok okoz minden pártot együttvéve tartja, mindegyik tulbecsülte az ország erejét. — Most az országot a pé bukástól kell megmenteni. E tölad héz, de nem kivihetetlen. Ő — G — az államhitelezői és Ausztria kötelezettségeket sérthetetleneknek noha utóbbiak leszállithatók. A h séget megszüntetni nem kell, de a leges állomány csökken által biztositani. Az adóreform l hatlan; azonképen a bankkérdés dása is. A jegybankot nem tartj den baj ellen való panaceának; triával szemben sem akar ellens föllépni, de Magyarország elvi megállapitandónak tartja A hel kibontakozásra az országgyülés ről rendkivüli intézkedések szü sek, ami azonban csak az orsz lési összes pártok közreműködés lehetséges. Minden pártnak egym hajótörést kell szenvednie, s ha a viszály meg nem szünik, bizon pénzügyi bukás és Magyarország ságának megsemmisülése. Ghyczy hogy a két párt egyesitése érd fog dolgozni.“

Ennyiben foglalják össze programmját.

Czélja tehát neki: a jobb é széppárt egyesitése; ezáltal akar giteni Magyarország sorsán.

TÁRCZA.

„VÉSZMADÁ

— Regény a tengerészéletből, három kötet

Irta a „Rockingham“ s

Forditotta Kempelthy Tivadar

Első kötet. — IX. rész.

(24-ik folytatás.)

— Hány kalóz ölctett meg lemben?

— Többen. Hány, nem tudom Manoel — a megölteket társaik a hányták s a hajót követő czápák lettek.

— Érdekes gazemberek: — je a kapitány — de honnét gondolja ön a kalózokat Mozambique-tól északra lálni, holott önök délen támadtattak taluk.

— A rablók legnagyobb része nyelven beszélt s igy világosan érthe oda tartanak. Cacafogo is többször em Guerimba és Madagaskar közé me dászni. A hajón több secalava is volt

— Honnét tudja ön ezt?